

**PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN  
OPETUSSUUNNITELMAN  
PERUSTEET 2024**

**KARKKILAN LINJAUKSET**

## Sisältö

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat	2
2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma.	4
3. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	5
3.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa.	5
3.2 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	6
Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus.	
Oppilaan oma äidinkieli	
Muut kielet	
3.3 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	7
4. Toimintakulttuuri	9
4.1 Oppimisympäristöt ja työtavat	9
4.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	10
5. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen.	12
6. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki	13
6.1 Opetuksen eriyttäminen	13
6.2 Kodin ja koulun yhteistyö	14
6.3 Opiskeluhoolto	15
6.4 Oppilaanohjaus	16
6.5 Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista	17
7. Oppilaan arviointi	19
8. Todistukset	20
9. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana	21

## 1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Opetuksen tavoitteet on tarkemmin määriteltävä valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa. Tavoitteiden määrittelyn lähtökohtana ovat oppilaan suomen tai ruotsin kielen taito sekä oppilaan aikaisempi koulunkäyntihistoria.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- tai ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvalmiuksien ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

### ***Karkkilan linjaus***

*Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan Karkkilassa Nyhkälän koulun ja Karkkilan yhteiskoulun valo-luokissa. Tarvittaessa valo-luokka voidaan perustaa Tuorilan tai Haukkamäen kouluun. Ensimmäisen vuosiluokan oppilaat opiskelevat soveltuvin osin inkluusiivisesti luokanopettajan johdolla.*

*Integroivassa valmistavassa opetuksessa oppilas on osan ajasta valmistavassa opetuksessa ja osan ajasta integroituna perusluokkaan oman ikä- ja taitotasonsa mukaisesti. Yläkouluikäiset integroidaan Karkkilan yhteiskouluun. Integroinnit aloitetaan mahdollisimman pian valmistavan opetuksen alettua, oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Integrointi edistää kaverikielitaidon kehittymistä.*

*Perusopetukseen valmistavan luokan oppilaat ovat maahanmuuttajataustaisia perus- ja esiopetusikäisiä lapsia ja nuoria, joilla ei vähäisen suomen kielen taidon vuoksi vielä ole*

*edellytyksiä opiskella perusopetuksessa. Maahanmuuttajataustaisilla tarkoitetaan pakolaisia, turvapaikanhakijoita, siirtolaisia, pahuumuuttajia tai muita ulkomaalaisia.*

*Esiopetuksessa voidaan järjestää valmistavaa opetusta, mikäli lasten määrä ja tarve opetukseen on huomattava ja se nähdään tarpeelliseksi. Tarve valmistavaan opetukseen esiopetuksessa arvioidaan erikseen. Mahdollisesta valmistavasta opetuksesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja ja /tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Yhteistyötä tehdään koulun kanssa.*

*Jokaiselle valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan maahanmuuttajan opinto-ohjelma 2 - 3 kuukauden kuluttua. Oppilaan opetuksesta vastaa valmistavan opetuksen opettaja yhteistyössä perusopetuksen opettajien kanssa.*

*Valmistavan opetuksen kesto harkitaan oppilaskohtaisesti yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa. Yleensä valmistavaa opetusta annetaan lukuvuoden ajan. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen kuin valtakunnallisissa perusteissa todetut tuntimäärät ovat täyttyneet, mikäli hän pystyy seuraamaan perusopetusta. Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy pääsääntöisesti koulun perusopetuksen yleis- tai tarvittaessa erityisopetuksen ryhmään.*

*Valmistavan opetuksen ryhmän oppilasmäärän ei tulisi ylittää kymmentä kuin poikkeustapauksessa.*



## 2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetukseen valmistavaa opetusta varten opetussuunnitelma. Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetuksessa määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, nämä Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä soveltuvin osin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa tulee olla kuvattuna:

- toimintakulttuuri ja sen periaatteet
- opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt
- periaatteet oppilaan oman opinto-ohjelman laatimiseksi
- opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma
- oppimisen ja koulunkäynnin tuki
- suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista
- yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa
- kodin ja koulun yhteistyö
- yhteistyö muiden tahojen kanssa
- oppilaan arviointi ja todistukset.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijaan suunnitelma voidaan laatia enintään kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

### ***Karkkilan linjaus***

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan tätä perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa sekä mm. oppilaitoskohtaista tasa-arvosuunnitelmaa, yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja opiskeluhoitosuunnitelmaa.*

### 3. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

#### 3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon, että oppilaat ovat iältään, opiskeluvaiheeltaan ja taustaltaan erilaisia. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan huomioon, ja jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää sisältöjen omaksumista. Valmistava opetus edistää suupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja/tai kirjoitustaito, tulee oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Oppilaan oman äidinkielen opetuksella voidaan edistää oppilaan luku- ja kirjoitustaitoa.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Mikäli oppilaan taidot eivät riitä perusopetuksessa opiskeluun, tulee oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnittää erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, siirtyä opiskelemaan vuosiluokkiin sitomattoman opinto-ohjelman mukaisesti tai muulla tavoin hänelle parhaiten soveltuvin tukitoimin. Perusopetukseen siirtyvän luku- ja kirjoitustaidottoman oppilaan riittävästä tuesta huolehditaan.

#### ***Karkkilan linjaus***

*Perusopetukseen valmistavan opetuksen tärkein tavoite on suomen kielen mahdollisimman hyvä oppiminen. Opetuksen pääpaino on puhutun kielen ymmärtämisessä ja tuottamisessa, luku- ja kirjoitustaidon oppimisessa sekä työskentely- ja perustaidoissa. Samalla oppilas tutustutetaan suomalaisen peruskoulun oppimis- ja toimintakulttuuriin. Lisäksi annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa jokaisen yksilöllisten tavoitteiden ja oman opinto-ohjelman mukaan. Valmistavan opetuksen aikana oppilaan tavoitteita tarkistetaan ja tehdään kirjaukset valmistavan opetuksen opinto-ohjelmaan.*

*Oppilaita tuetaan ja kannustetaan vuorovaikutukseen koulun muiden oppilaiden ja opettajien kanssa. Yhteistoiminta perusopetuksen oppilaiden kanssa edistää kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen lisäksi sosiaalisten suhteiden syntymistä.*

*Kokonaistavoitteena on luoda oppilaalle hyvät valmiudet siirtyä valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen.*

*Oppilaita integroidaan perusopetuksen opetusryhmiin kunkin oman, yksilöllisen opinto-ohjelman mukaan. Oppilaat pyritään integroimaan mahdollisimman lähelle heidän omaa ikätasoaan vastaaviin ryhmiin.*

### **3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt**

#### **Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus**

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa, joiden osalta tavoitteena on kehittyvä alkeiskielitaito. Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opintojen tavoitteena on antaa oppilaille tarvittavat valmiudet siirtyä perusopetukseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan koulu- ja opiskelutausta ja hänen jo mahdollisesti hallitsemansa suomen tai ruotsin kielen taito. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen tai ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

#### ***Karkkilan linjaus:***

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa. Tavoitteena perusopetuksen valmistavan opetuksen päättyessä on vähintään kehittyvä alkeiskielitaidon taso ja valmius siirtyä opiskelemaan perusopetukseen.*

*Valmistavan luokan opettajan on pyrittävä hankkimaan tietoa sekä oppilaan oman äidinkielen hallitsemisesta, hänen kielitaustastaan kokonaisuutena sekä hänen aiemmasta koulunkäynnistään.*

*Valmistavan luokan opetuksen sisällön valinnassa huomioidaan edellä mainitut seikat sekä tulevan perusopetuksen vuosiluokan eri oppiaineiden tarpeet ja sisällöt.*

#### **Oppilaan oma äidinkieli**

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta luo edellytyksiä myös suomen/ ruotsin kielen oppimiselle ja tällä kielellä tapahtuvalle muulle oppimiselle. Oppilaille järjestetään opetusta mahdollisuuksien mukaan.

Opetus noudattaa opetussuunnitelman perusteiden liitteessä kuvattuja oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, sisältöjä ja oppilaan oppimisen arviointia. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

## ***Karkkilan linjaus***

*Oppilaan oman äidinkielen opetus tukee oppilaan aktiivisen monikielisyyden kehittymistä. Opetus myös edistää oppilaan kasvua monikulttuurisuuteen, kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja eri oppiaineiden sisällön omaksumista.*

*Karkkilan kaupunki pyrkii tarjoamaan oppilaalle oman äidinkielen opetusta. Minimiryhmäkoko on kahdeksan oppilasta. Perusopetuksen valmistavan opetuksen aikana annettava oppilaan oman äidinkielen opetus noudattaa soveltuvin osin perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita ja sisältöjä. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja säilymistä tuetaan myös muutoin perusopetukseen valmistavassa opetuksessa sekä myös yhteistyössä perheen kanssa.*

## **Muut kielet**

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyy oppilaiden vieraan kielen opetuksen tavoitteet. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan näitä opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

## ***Karkkilan linjaus:***

*Valmistavan opetuksen opettajan on pyrittävä selvittämään oppilaan muiden kielten hallitsemista sekä kielellisiä valmiuksia. Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan sisällytetään vieraiden kielten opiskelua yksilöllisten tavoitteiden ja tarpeiden mukaan. Oppilasta kannustetaan toisen kotimaisen kielen opiskeluun. Oppilaalle voidaan antaa mahdollisuus myös opiskella valinnaisia vieraita kieliä oppilaan sen hetkisen kielitaidon perusteella.*

*Kielten opetus järjestetään yhteistyössä koulujen kieltenopettajien kanssa.*

## **3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt**

Valmistavan opetuksen muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisällöt suunniteltaessa otetaan huomioon kunkin oppiaineen keskeinen käsitteistö, työtavat ja välineet. Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa esi- tai perusopetuksen ryhmässä ja että valmistavan opetuksen opinnot mahdollistavat myöhemmin perusopetuksen suorittaminen Suomessa. Lähtökohtana suunnittelulle ovat perusopetuksen kyseisten vuosiluokkien opetuksen tehtävä ja siirtymävaiheen kuvaus sekä vuosiluokilla opiskeltavat oppiaineet.

Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä aineopinnoissaan, vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä

opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan. Opetuksessa voidaan hyödyntää myös oppilaiden tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista.

***Karkkilan linjaus:***

*Valmistavan opetuksen aikana annettavan muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot. Oppiaineet ja niiden sisällöt valitaan siten, että ne mahdollistavat oppilaan tulevan siirtymisen perusopetukseen ja perusopetuksen suorittamisen Suomessa sekä tukevat hänen myönteistä käsitystään itsestään oppijana. Opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöä.*

*Mikäli oppilas integroituu perusopetuksen ryhmiin, ryhmien valinnassa huomioidaan myös se, että ryhmät edistävät oppilaan sosiaalisten suhteiden solmimista.*

*Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistävät oppilaan opiskelua ja kotoutumista, ja sitä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.*

## 4. Toimintakulttuuri

Yhteisön toimintakulttuuri on sen historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia. Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuureista ja koulukulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin määrittelemisessä voidaan hyödyntää myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2014, joita OPH on muutosmääräyksellään 1.3.2023 täsmentänyt.

### *Karkkilan linjaus*

*Perusopetuksen valmistavan luokan oppilaat tulevat hyvin erilaisista kulttuureista sekä verrattuna toisiinsa että verrattuna suomalaiseen kulttuuriin ja koulukulttuuriin. Koulun toimintakulttuuria kehitetään koko kouluyhteisön voimin, yhteistyössä huoltajien kanssa. Tavoitteena on edistää kaikkien oppilaiden hyvinvointia, oppimista sekä osallisuutta.*

### 4.1 Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia

oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttäen kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Erilaiset oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta myös suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta ja koulussa vallitsevaa toimintakulttuuria, mutta myös vaikuttaa muun koulun toimintakulttuurin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat harjaantuvat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtappoihin. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen myös itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä harjaantuvat oppimaan oppimisen taidoissaan. Niinpä työtappojen on hyvä olla monipuolisia, oppilasta aktivoivia ja eriyttäviä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintätekniisiä taitoja ja tiedonhakupaitoja. Oppiminen on sidoksissa oppilaan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten jokaisella yksilöllistä. Koska eri oppiaineet ja niiden tavat käyttäen kieltä ovat keskeisiä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, opetus edellyttää kielitietoisia työtappoja kaikissa oppiaineissa. Erilaisten tekstien lukemisen, ymmärtämisen, tulkitsemisen ja tuottamisen taidot ovat keskeisiä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa.

### *Karkkilan linjaus*

*Valmistavan opetuksen oppimisympäristöt ja työtavat ovat kokemuksellisia, toiminnallisia, monipuolisia ja eriyttäviä. Opiskelussa hyödynnetään koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä. Erilaiset oppimisympäristöt ja opetusmenetelmät kotouttavat lapsia ja nuoria Karkkilaan ja*



*suomalaiseen yhteiskuntaan. Samalla tutustutaan myös perusopetuksen työtapoihin, kuten itsenäiseen työskentelyyn ja tiedonhakuun sekä pari- ja tiimityöskentelyyn. Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö on tärkeä osa opiskelua.*

*Opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja ja kielen oppimista tukevia strategioita kaikissa oppiaineissa.*

*Yläkouluikäiset oppilaat osallistuvat TET-harjoitteluun.*

## **4.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet**

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen tai ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen.

Opetuksen eheyttäminen edellyttää sekä opetuksen sisältöä että työtapoja koskevaa pedagogista lähestymistapaa, jossa kunkin oppiaineen opetuksessa ja erityisesti oppiainerajat ylittään tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina. Eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella oppilaiden tarpeista ja opetuksen tavoitteista riippuen.

Suomen tai ruotsin kielen sekä muiden oppiaineiden muodostamat monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaan laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Oppimiskokonaisuuksien aiheet suunnitellaan paikallisesti ilmentämään perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin periaatteita.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille. Oppimiskokonaisuuksien sisällöiksi etsitään toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen yhteistyöhön soveltuvia teemoja. Niiden opiskelussa käytetään suomen tai ruotsin kielen taitoa kehittäviä sekä eri oppiaineille ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä.

Opetussuunnitelmaan voidaan liittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista tukevia yhteistyösuunnitelmia koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

### ***Karkkilan linjaus***

*Opetuksen eheyttäminen on keskeinen osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Maailman ilmiöitä ja teemoja tarkastellaan oppiaineiden rajat ylittävinä kokonaisuuksina. Monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät myös oppilaan sosiaalisten*

*suhteiden solmimista. Eheyttämisen tavassa ja kestossa huomioidaan oppilaiden tarpeet sekä opinto-ohjelmassa määritellyt tavoitteet.*

*Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään hyödyntämään paikallista mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat mahdollisuuksia koulun ja muun yhteiskunnan yhteistyölle.*



## 5. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden kielitaito ja muut valmiudet vaihtelevat, perusopetukseen valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, vaan jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan kirjataan:

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi perusopetukseen
- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.

Oppilaan oma opinto-ohjelma voi olla osa kotouttamislain mukaista oppilaan kotoutumissuunnitelmaa.

### *Karkkilan linjaus*

*Jokaiselle perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan opinto-ohjelma. Se edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Maahanmuuttajan opinto-ohjelma laaditaan 2-3 kuukauden kuluessa opiskelun alkamisesta. Opinto-ohjelma kirjataan wilmaan.*

*Opinto-ohjelman laatimisesta vastaa valmistavan luokan opettaja tai luokanopettaja inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa. Opinto-ohjelman laativat yhteistyössä oppilasta opettavat opettajat, opinto-ohjaaja, oppilas ja hänen huoltajansa. Tarvittaessa mukaan kutsutaan huoltajan suostumuksella muut oppilaan kanssa yhteistyötä tekevät tahot. Opinto-ohjelmaa laadittaessa käytetään tulkkauspalvelua.*

*Opinto-ohjelmaa päivitetään valmistavan opetuksen aikana oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan. Opinto-ohjelmaa hyödynnetään myös oppilaan siirtyessä valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen tai toiselle kouluasteelle.*

*Myös esiopetusikäisen valmistavan opetuksen oppilaalle tehdään S2-suunnitelma ja lapsen esiopetussuunnitelma (LEOPS), ja laatimisesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja. Ne laaditaan yhteistyössä vanhempien, lapsen ja tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.*

## 6. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälistä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa tai kiusaamista ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä oppilashuollollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta. Näiden määrittelyssä voidaan soveltuvin osin hyödyntää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla.

### *Karkkilan linjaus*

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota hyvien etnisten suhteiden edistämiseen sekä eri kulttuuriryhmien välillä että kantaväestön kanssa.*

*Valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista. Jos valmistavan opetuksen aikana oppilaalla ilmenee tarpeita oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla. Valmistavan opetuksen aikana oppilaalla on oikeus samoihin tuen muotoihin kuin perusopetuksen oppilailla. Tuen tarve ja sen toteuttaminen kirjataan maahanmuuttajan opinto-ohjelmaan sekä tarvittaessa laadittavaan oppimissuunnitelmaan.*

Siirryttäessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen tuen tarve määritellään yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien, oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilaan koulunkäyntiä pyritään tukemaan erityisesti siirtymävaiheessa.

Karkkilan käytännöt koulupoissaolojen puuttumiseen sekä kouluun kiinnittymisen tukemiseen ovat kuvattuina kuntatasoisessa opiskeluhuoltosuunnitelmassa ja koulujen lukuvuosisuunnitelmassa. Koulupoissaoloissa on käytössä useamman kunnan yhteinen toimintamalli. <https://www.koulukunnossa.fi/poissaolomalli/>

### 6.1 Opetuksen eriyttäminen

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat eroavat toisistaan kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskeluvalmiuksiltaan, kiinnostuksen kohteiltaan ja motivaatioltaan sekä oppimistarpeiltaan. Valmistava opetus pyritään järjestämään niin, että nämä oppilaiden väliset erot otetaan huomioon. Esimerkiksi eri-ikäiset ja kielitaidoltaan eritasoiset oppilaat voidaan jakaa omiksi ryhmikseen. Lisäksi oppilaiden erilaiset oppimistarpeet voidaan ottaa huomioon eriyttämällä opetusta. Valmistavaa opetusta kehitetään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa kielitaito ja muut valmiudet kehittyvät jatkuvasti. Oppilaat saavat myös mahdollisuuksia oppia toisiltaan, tukea toisiaan ja toimia kielenkäytön mallina toisilleen. Tärkeässä asemassa

on opettajan antama vuorovaikutuksellinen tuki, jonka avulla oppija suoriutuu myös sellaisista tehtävistä, jotka voisivat itsenäisesti olla mahdottomia suorittaa. Jotta oppimistapahtuma olisi toimiva, sen suunnittelu edellyttää hyvää oppilaantuntemusta. Niinpä on tarpeen selvittää mm. oppilaiden opiskelutottumukset, asenteet suomen kieltä kohtaan sekä käsitykset suomen kielen taidon tärkeydestä ja vaikeudesta sekä oppilaiden lähtötaso eri kielitaidon osa-alueiden osalta. Tämän pohjatiedon varassa opettaja voi tarpeen mukaan eriyttää muun muassa eri oppiaineiden opetukseen käytettävää aikaa, oppiaineksen syvyyttä tai laajuutta, menetelmiä, työtapoja tai materiaaleja. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotasonsa mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä. Myös mahdolliset oppimisvaikeudet on tärkeä selvittää, jotta tuen tarve voidaan ottaa huomioon.

### ***Karkkilan linjaus***

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa opetuksen jatkuva eriyttäminen on välttämätöntä, ja se huomioidaan opinto-ohjelmassa. Eriyttäminen on sitä tärkeämpi ja merkittävämpi osa valmistavan opetusryhmän toimintaa, mitä enemmän ryhmän oppilaat eroavat toisistaan iältään, kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskelunvalmiuksiltaan, motivaatioltaan ja oppimistarpeiltaan.*

*Opetuksen eriyttäminen edellyttää kunkin oppijan yksilöllisten tarpeiden selvittämistä, hyvää oppilaantuntemusta sekä opetuksen hyvää ja joustavaa suunnittelua. Eriyttämistä edistää ja vahvistaa opettajan lisäksi toisen aikuisen esim. koulunkäynninohjaajan antama tuki.*

## **6.2 Kodin ja koulun yhteistyö**

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi.

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen.

### ***Karkkilan linjaus***

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa luodaan pohja kodin ja koulun yhteistyölle. Oppilaan huoltajat kutsutaan koululle opinto-ohjelman laatimistapaamisiin, sen päivitystapaamisiin sekä tarvittaessa muihin tapaamisiin, myös jo ennen opinto-ohjelman laatimista. Ensimmäinen tapaaminen on erityisen tärkeä. Silloin selvitetään lapsen aikaisempi koulutausta ja valmiudet koulunkäyntiin. Samalla käydään myös läpi kodin ja koulun välisiä erilaisia yhteydenotto- ja toimintatapoja. Yhteistyöhön huoltajien kanssa käytetään tulkkipalveluita tarpeen mukaan. Huoltajille annetaan jatkuvasti ja monipuolisesti tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä sekä oppilaan oman koulun toiminnasta, esim. juhlista, vanhempainilloista ja koulupoissaolojen seurannasta sekä puuttumisen toimintamallista.*

*Kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta perusopetukseen tai toiselle asteelle, pidetään siirtopalaveri. Siihen osallistuvat oppilas, huoltaja, valmistavan luokan opettaja sekä vastaanottavasta oppilaitoksesta tuleva luokanopettaja tai luokanohjaaja, S2-opettaja, opinto-ohjaaja tai joku vastuuhenkilö. Opinto-ohjelma välitetään tulevaan kouluun tai oppilaitokseen. Huoltajia ja oppilaita ohjataan käyttämään koulun wilma-järjestelmää.*

*Kotoutumisen edistämiseksi tehdään yhteistyötä myös alueen sellaisten toimintatahojen kanssa, jotka ovat oppilaan ja hänen perheensä kannalta keskeisiä. Tällaisia ovat esimerkiksi maahanmuuttopalvelut ja harrastusmahdollisuuksia tarjoavat seurakunnat ja yhdistykset.*

### 6.3 Opiskeluhoolto

Tässä luvussa määrätään opiskeluhoollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan opiskeluhoollon tavoitteista sekä opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelman laatimisesta.

Näissä perusteissa käytetään perusopetuslain mukaisesta käsitteestä oppilashuolto ilmaisua opiskeluhoolto, oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta opiskelijasta ilmaisua oppilas ja oppilaitoksesta nimitystä koulu. Mitä jäljempänä todetaan hyvinvointialueesta, koskee myös Helsingin kaupunkia (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1 § (377/2022)). Perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa opiskeluhoollossa. Opetuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma, jonka laatimisesta on määrätty perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (määräys 4/011/2014).

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan opiskeluhooltoon (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 9 §). Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön.

Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailta on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § ja 4 §).

Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhuoltolaki 15 a § (378/2022) ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 § (377/2022)).

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolltoa. Opiskeluhoolltotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus (YK:n Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989).

Opiskeluhoolltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § (377/2022)), kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Opiskeluhoolltotyössä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkitsemispalveluista.

Opiskeluhoollon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhoollon toimintatavoista ja saatavuudesta. Tiedottamisen ymmärrettävyys on tärkeä varmistaa.

### ***Karkkilan linjaus***

*Valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat kuuluvat koulun opiskeluhoitopalvelujen piiriin. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan, kuraattorin, terveydenhoitajan, koulupsykologin ja rehtorin sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.*

*Opiskeluhoito on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista, ja se on lähtökohtaisesti ennalta ehkäisevää. Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan opiskeluhoitopalveluista, ja huoltajien kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisesta sosiaali- ja terveydenhuollosta. Yhteistyössä käytetään tarvittavia tulkitsemispalveluita.*

*Oppilaan etu ohjaa opiskeluhoitotyötä. Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden opiskeluhoollossa kiinnitetään erityistä huomiota oppilaiden tuen tarpeiden varhaiseen tunnistamiseen ja varhaiseen puuttumiseen sekä tarvittavaan monialaiseen yhteistyöhön.*

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan kuntatasoista opiskeluhoitosuunnitelmaa sekä lukuvuosisuunnitelmaa. Lisäksi noudatetaan hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelmaa.*

### **6.4 Oppilaanohjaus**

Opetussuunnitelmassa määritellään, miten oppilaanohjaus perusopetukseen valmistavassa opetuksessa toteutetaan. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaan opiskelua perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta voidaan toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavaan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

### ***Karkkilan linjaus***

*Valmistavan opetuksen oppilaille kuuluvat samat oppilaanohjauksen palvelut kuin perusopetuksen oppilaille. Ohjauksessa huomioidaan eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevien oppilaiden yksilöllisen ohjauksen tarve. Oppilaan siirtymistä opinpolun nivelvaiheissa tuetaan moniammatillisella varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen sekä kouluasteiden rajat ylittävällä yhteistyöllä. Lapsen siirtyessä esiopetuksesta kouluun huolehditaan riittävästä tiedonsiirrosta. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaiden ja heidän huoltajiensa tiedottamiseen suomalaisesta koulujärjestelmästä, koulukulttuurista ja yhteiskunnasta.*



*Alakouluikäisten kohdalla painotetaan oppimaan oppimisen taitojen ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Yläkouluikäisille annetaan lisäksi tietoa jatko-opintomahdollisuuksista ja eri alojen pätevyys- ja koulutusvaatimuksista sekä tarjotaan mahdollisuus tutustua työelämään (TET) ja toisen asteen koulutukseen. Yksilölliset ohjauksen tarpeet kartoitetaan ja tavoitteet sekä toteutus kirjataan oppilaan omaan opinto-ohjelmaan.*

## **6.5 Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista**

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatust keskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatust keskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatust keskustelua käytetään.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Perusopetuslaki velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokaisella sen alaisella koululla on käytössään kasvatust keskustelujen ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma voidaan laatia osana opetussuunnitelmaa tai erillisenä. Se voidaan laatia kokonaisuudessaan koulujen yhteisenä tai siten, että suunnitelman rakenne ja keskeiset toimintatapalinjaukset ovat yhteisiä ja suunnitelma täsmennetään koulukohtaisesti.

Suunnitelman laadinnassa on otettava huomioon, että kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja että näitä keinoja käytettäessä

noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä päättää suunnitelman laatimisesta ja valmisteluun osallistuvista tahoista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Yhteistyö huoltajien ja muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa tukee suunnitelman toteutumista. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa tulee kuulla ennen suunnitelman hyväksymistä tai päivittämistä.

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

### ***Karkkilan linjaus***

*Kaikkien koulun aikuisten tehtävänä on puuttua välittömästi oppilaan sääntöjen vastaiseen toimintaan. Välitön puuttuminen ja myönteinen palaute hyvästä käytöksestä ennalta ehkäisevät epäasiallista käyttäytymistä. Kouluilla on käytössä kiusaamiseen puuttumisen malli.*

*Erityistä huomioita kiinnitetään kasvatustalkustelun kielelliseen selkeyteen ja kielelliseen ymmärrykseen oppilaan ja kasvatustalkustelua hänen kanssaan käyvän aikuisen välillä. Tarvittaessa käytetään esim. puhelintulkkausta.*

## 7. Oppilaan arviointi

Opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Arvioinnin avulla valmistavan opetuksen oppilaalle annetaan kuva myös perusopetuksen vaatimuksista.

Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin ja näyttöön. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

### *Karkkilan linjaus*

*Oppilaan arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa, monipuolista ja oppilaan itsearviointitaitoja kehittävää. Erityistä huomiota kiinnitetään oppimisen aikaiseen jatkuvaan, ohjaavaan, vahvistavaan ja realistiseen arviointiin. Arviointiin osallistuvat kaikki oppilasta opettavat opettajat.*

*Valmistavan opetuksen aikana ja sen päättyessä oppilaalle ja huoltajille annetaan tietoa sekä arvioinnin periaatteista, tavoitteista, menetelmistä sekä oppilaan taitojen edistymisestä.*

*Oppilaan edistymistä arvioidaan hänelle laaditun oman opinto-ohjelman ja valmistavan opetuksen yleisten tavoitteiden mukaisesti. Arvioinnin pääpaino on suomen kielen ja työskentelytaitojen oppimisessa. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan ikä- ja kehitysvaihe.*

*Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia. Sanallisen arvioinnin selkeyteen ja kielelliseen ymmärrettävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.*



## 8. Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan todistus perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Todistuksessa kuvataan oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.

### *Karkkilan linjaus:*

*Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Vastaavanlainen todistus voidaan antaa oppilaalle myös kesken valmistavan opetuksen esimerkiksi lukukauden päättyessä. Tällöin todistukseen merkitään tieto siitä, että perusopetukseen valmistava opetus on kesken.*

*Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Lisäksi kuvataan sanallisesti oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.*

## 9. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen edellä mainittujen opintojen hyväksytystä suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Jos oppilas siirtyy perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen, voidaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa saavutettu osaaminen hyväksilukea, jos oppilaalla on perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot.

Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan osaamisen tason määrittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia ja päättöarvioinnin kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä.

Erityisen tutkinnon hyväksytysti suorittaneelle annetaan todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain. Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

### ***Karkkilan linjaus:***

*Perusopetukseen valmistavan luokan oppilas voi valmistavan opetuksen ohessa ja osana suorittaa perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja erityisessä tutkinnossa. Tällöin luokan- tai aineenopettaja arvioi oppilaan osaamisen kyseisessä oppiaineessa. Erityisessä tutkinnossa voi suorittaa oppiaineen koko oppimäärän tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärän. Oppilas saa todistuksen perusopetuksen oppimäärän hyväksytystä suorittamisesta kokonaan tai osittain osallistumalla erityiseen tutkintoon.*

*Valmistavan opetuksen aikana saavutettu perusopetuksen oppimääriä vastaavien tietojen ja taitojen osaaminen hyväksiluetaan, mikäli oppilas siirtyy valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen.*